

[Ragnhild Andersen.]

til hjælp, de kan ikke vente i årevis, folkepensionen kan ikke udskydes i årevis. De gamle er i en nødsituation og må have hjælp nu.

Søren Olesen: Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen gav, synes jeg, en saglig og nøgtern fremstilling og vurdering af de stillede forslag. Jeg kan på mange punkter give ham ret, og hans fremstilling dækker også i stort omfang retsforbundets synspunkter. Men der var et punkt, jeg ikke rigtig kunne tiltræde, og som jeg heller ikke tror er fremstillet helt rigtigt. Det drejer sig om aldersrentens stigning i forhold til andre indtægter. Jeg tror, at enhver, uden at behøve at regne procentregning eller at være nationaløkonom, kan se, at levedoden i befolkningen som helhed er steget ret betydeligt i de senere år, og det må derfor være rimeligt, at også de gamle får andel i denne stigning i levedoden. Nu ved jeg vel, at det ærede medlem netop mener, at det er forkert, at der er sket en sådan stigning i levedoden, at man i stedet for burde have præsteret en noget større opsparing og investering; det skal jeg forsåvidt ikke gå ind på, for det er jo en lang historie. Jeg mener, at når befolkningen som helhed har fået en højere levestandard, må man også give den ringest stillede del af befolkningen del deri, og når talen er om aldersrentenyderne, må man indrømme, at de måske var bagefter på det tidspunkt, man går ud fra i sin sammenligning. Det er på denne baggrund, jeg er gået med til at forhøje de fradragsfri beløb for rentemodtagerne, således at de kan have en større indtægt, før der begynder at ske fradrag i renten, og det er ud fra den samme betragtning, jeg mener, at man må give dem, der ikke har anden indtægt end aldersrenten, et tillæg til denne. De bør have del i den stigende levedod, som den øvrige befolkning har fået.

Den højtærede socialminister mente, at når jeg kunne gå ind for, at tjenestemændene kunne oppebære pension, selvom de havde indtægter og formue, endda i betydeligt omfang, måtte jeg også kunne gå med til, at andre i samfundet kunne oppebære en folkepension, selvom de havde betydelig indtægt og formue. Nu går den højtærede

socialminister uden videre ud fra, at forholdene med hensyn til tjenestemandspensionerne er helt, som de bør være; det må vi nu lade ligge. Se, det er jo sådan, at en tjenestemand får sin løn fastsat af det offentlige og ikke har lov at drive forretning og få borgerskab; han har altså ikke lejlighed til at deltage, om jeg så må sige, i det fri erhvervslivs vilkår, hvor der er chancer ikke alene for tab, men også for vinding. Når en tjenestemand går af, kan han ikke sælge sit embede, således som en købmand sælger sin forretning, en landmand sin ejendom og en læge sin praksis, og derved skabe sig en formue eller indtægt fra sin efterfølger. Alt det kan en tjenestemand ikke, og derfor kan man ikke rigtig drage denne sammenligning.

Jeg tror godt, man kan sige — og det vil jeg gerne bede de ærede medlemmer, også fra venstre og det konservative folkeparti, om at lægge mærke til — at en folkepension til alle ville passe som hånd i handske til et socialiseret samfund. Forudsætningen for, at en folkepension kan blive retfærdig, er egentlig, at man gennemfører et socialiseret samfund, hvor ingen mennesker er selvstændige forretningsdrivende og ejendomsbesiddere, hvor staten eller kommunerne har overtaget fabrikker, virksomheder, boliger, jord og skibe — det, vi kalder produktionsmidlerne — hvor man fastsætter de lønninger, de forskellige mennesker, der arbejder indenfor virksomhederne, skal have, og hvor man altså ikke har noget at afstå, når man bliver gammel. Til et sådant system passer folkepensionen nøje. Det er et punkt, som der i virkeligheden slet ikke har været rørt ved under denne debat, men det er et led, kan man godt sige, i en kommunistisk samfundøkonomi, at man stiler derhenimod.

Det ærede medlem hr. Bundvad ville gerne have at vide — da vi nu havde peget på, at der også var andre opgaver, der skulle løses, end at give pension til de velhavende — om retsforbundet var hjemme, hvis man sidenhen kom med nogle af disse andre krav. Dertil vil jeg sige, at det er en god, gammel regel, at hvis man vil have noget til de nødvendige udgifter, er det klogt at spare på de unødvendige. Et fornuftigt menneske køber jo ikke laksko, hvis han ingen bukser har. Nu foreslår